

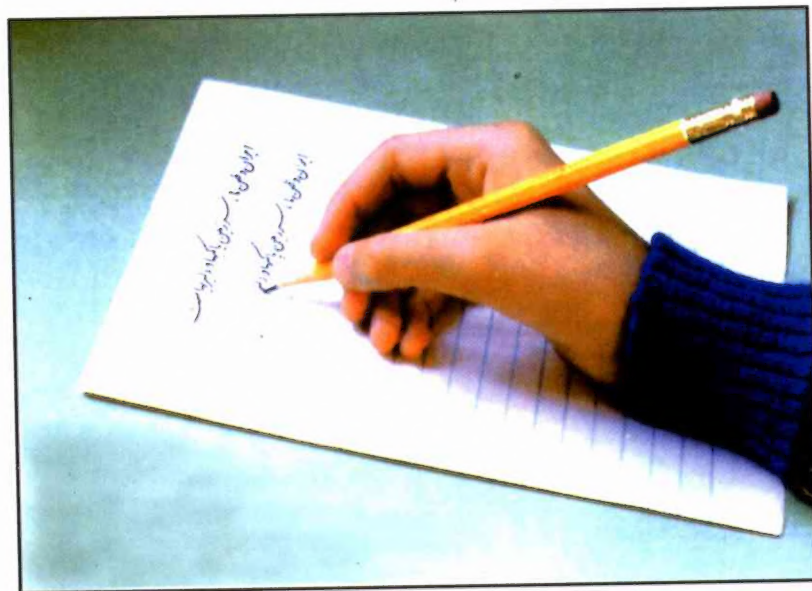
قلمرو خط تحریری

براساس محتوای آموزشی کتاب فارسی

سال پنجم ابتدائی

محمد مهدی ہراتی

مصطفیٰ کشفی

بسم الله الرحمن الرحيم

تمرین خط تحریری

بر اساس محتوای آموزشی کتاب فارسی

سال پنجم ابتدایی

محمد مهدی هراتی
مصطفی کشفی

هراتی، محمد مهدی، ۱۳۲۱ -
تمرین خط تحریری: بر اساس محتوای آموزشی کتاب فارسی سال پنجم ابتدایی / محمد مهدی هراتی، مصطفی کشفی. --
تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه)، ۱۳۷۳.
۷۹ ص.: مصور.

I.S.B.N:978-964-385-352-5.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
عنوان دیگر: تمرین خط تحریری سال پنجم ابتدایی.
چاپ بیست و دوم: ۱۳۹۰.
۱. خوشنویسی--راهنمای آموزشی (ابتدایی). ۲. خط نستعلیق--راهنمای آموزشی (ابتدایی). الف. کشفی، مصطفی،
۱۳۲۱ - . ب. مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه). ج. عنوان.
۴۳ هـ ۲۳ / ف ۳۶۳۹ Nk

فا ۶۱۹/۲۴۵

۷۴-۶۱۱۲ م

کتابخانه ملی ایران

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
وزارت آموزش و پرورش

تمرین خط تحریری سال پنجم ابتدایی
محمد مهدی هراتی- مصطفی کشفی
صفحه آرا: الهام هراتی

چاپ اول: ۷۳ / چاپ بیست و دوم: ۱۳۹۰
تیراژ چاپ اول تا بیست و یکم: ۱۳۰۲۰۰ / تیراژ چاپ بیست و دوم: ۵۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی، چاپ و صحافی از: شرکت ایر انچاپ (۲۹۹۹۱۳۴۴۵)
قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است
شابک ۵-۳۵۲-۳۸۵-۹۶۴-۹۷۸
ISBN 978-964-385-352-5

نشانی: تهران، خیابان سپهبد قرنی، پل کریمخان زند، کوچه شهید محمود حقیقت طلب، شماره ۸
تلفن: ۸۸۸۰۰۳۲۴-۹ دورنویس (فاکس): ۸۸۹۰۳۸۰۹

خواننده محترم، با سلام و احترام؛ ضمن تشکر از شما، خواهشمند است هر گونه نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را در مورد این کتاب یا دیگر کتاب های انتشارات مدرسه از طریق پیام نگار (ایمیل) info@enma.ir یا از طریق صندوق پستی ۱۹۴۹/۱۴۱۵۵ ارائه فرمایید. هم چنین می توانید کتاب های ما را از طریق پایگاه اینترنتی www.enma.ir ثبت و سفارش دهید تا در کوتاه ترین زمان ممکن، پاسخ لازم یا کتاب مورد نظر خود را دریافت کنید.

به نام هستی بخش مهربانان

کتابچه‌ای که از نظر تان می‌گذرد، برای تمرین و آموزش خوشنویسی
خط تحریری دانش‌آموزان کلاس پنجم ابتدایی، تألیف و تدوین شده
است و همگام با کتاب فارسی آنها، مراحل کار و تمرین را، ارائه می‌دهد.
نظر به ابهتی که انجام درست تمرینها، در آموزش و پیشرفت خود سالان
دارد، مؤلفان اجتنام داشته‌اند که ترتیب کار، به گونه‌ای باشد، تا، با
همدلی و غایت شما، بتدریج، نوآموزان، در کنار درسهای کتابشان، با
مراحل کار و تمرین، آشنایی عملی بیشتری، پیدا کنند.

بدف اصلی از تألیف این کتابچه، کمک به آسان نویسی،
درست نویسی و خوانا نویسی، بوده و در آنها، به تواناییهای نوآموزان، توجه
شده است.

سایر ویژگیهای کتابچه تمرین :

تمرینها، همردیف واژه های کتاب فارسی است .

تمرینها، از ساده به مشکل، انتخاب شده است .

هر تمرین، شامل چند مرحله مستقل است که باید به تدریج و به همان ترتیب، کار شود .

اندازه سطر ها، برابر سطر های کتاب فارسی پنجم است .

مثالها، ملموس است و روش گردش قلم، برای نوشتن حروف و کلمات، در تصویر، نشان داده شده است .

اهتمام داشته ایم، تا برای یافتن کلمه های دیگر، ذهن دانش آموزان بیشتر، به کار گرفته شود .

انتخاب مکانیسم کتبی کار، به گونه ای است که چشمها، بتوانند کم کم، حرکتها و گردشهای مناسب قلم را، ثبت کرده و دستها هم، توانایی

انتقال آموخته ها را، بر روی کاغذ، پدید آکنند.

مُسَلَّم است که همراهی و مساعدت شما، همراه با تمرینهای مؤثر و مداوم و دقیق فونمالان، دستهای کوچک و ظریف آنان را، در خوشنویسی و تمرین خط تحریری، ماهر و توانا خواهد کرد. اُمید است که حاصل این همکاری و خدمت جمعی، همراه با حوصله و دلسوزی شما، برای همه ما، گسترش خط خوانا و زیبارا، به ارمغان آورد.

از اشارات مدرسه هم، که بانی این تلاش بزرگ است، صمیمانه، سپاسگزاریم.

محمد مهدی هراتی مصطفی کاشفی

کارشناسان گروه هنر دفتر برنامه ریزی تألیف کتب درسی

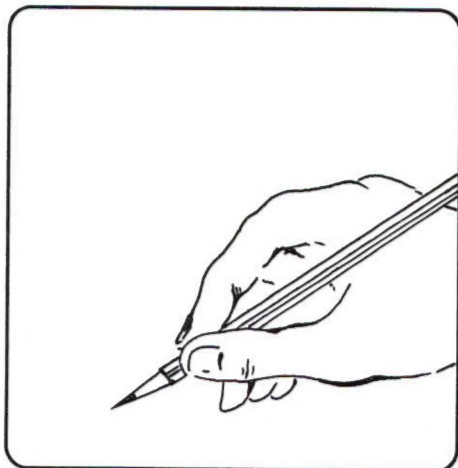

📌 سفارشهای لازم برای به دست آوردن نتیجه مطلوب :

۱- برای نوشتن ، مداد نرم معمولی " HB " کافی است .

۲- راهنمایی کنید ، تا دانش آموزان مداد را ، مانند شکل زیر ، بین

انگشتان ، بگیرند .

۳- مداد را محکم در دست نگیرند و

به آرامی و بدون فشار دست ،

بنویسند .

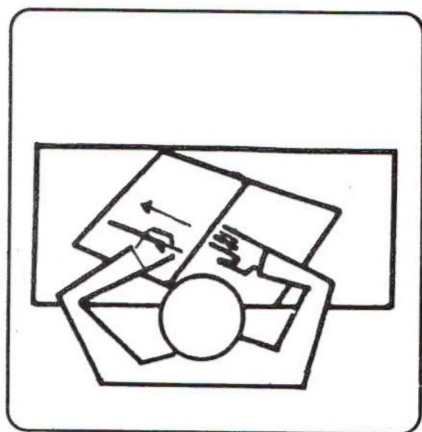
۴- به روش نوشتن و جهت حرکت قلم ، در هر مورد ، خوب توجه کنند .

۵- مواظب باشند ، نوک مداد ، ضخیم نشود .

۶- از ، به کار بردن مدادهای معروف به " اتود " خودداری کنند .

۷- سعی شود ، هر کلمه را ، بهتر از قبل ، بنویسند .

۸- کودکان "چپ دست" ، مانند شکل ، باید ، کتابچه و کاغذ را ، در سمت

چپ خود، قرار دهند، زیرا، آنها برای

نوشتن، احتیاج به فضای بیشتری دارند.

۹- کودکان چپ دست. اگر از،

صندلی دسته دار، استفاده می کنند

دسته صندلی، باید در طرف چپ آنها

نصب شود. اگر در کلاس درس هم، ردیف معینی، به کودکان چپ

دست، اختصاص یابد، بسیاری از مشکلات آنها، رفع می شود و از نتایج

منفی دیگر هم، می کاهد.

۱۰- برای تمرین، توجه به حالتهای روحی کودک، الزامی است. در

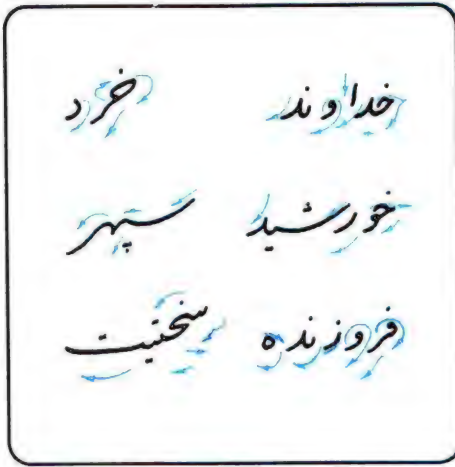
غیر این صورت، تمرینها، مشکل دلخواه به خود نمی گیرند و نتیجه مطلوبی نمی دهد.

۱۱- در کنار این کتابچه، لزوم استفاده از دفتر جداگانه، برای تداوم و

پیشرفت بیشتر، توصیه می شود.

تمرین اول

نقطه چینهارا، کامل کن :

خداوند خرد
خورشید سپهر
فروزنده سختیت

پررنگ کن :

خداوند خرد خورشید سپهر فروزنده سختیت

مانند سرمشق، بنویس :

خداوند خرد خورشید سپهر فروزنده سختیت

بیت زیر را دو بار بنویسید:

به نام خداوند خورشید و ماه

که دل را به نامش خرد داد را

با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس:

فردوسی تیران البرز عقل علم سعدی الوند شهراب مهر

تمرین دوم

نقطه چینهارا، کامل کن :

زنگ تفریح خستگی
صبحگاه مدرسه خنده
تخته سیاه اشتیاق

زنگ تفریح خستگی
صبحگاه مدرسه خنده
تخته سیاه اشتیاق
پررنگ کن :

زنگ تفریح خستگی صبحگاه مدرسه خنده تخته سیاه اشتیاق

ماند سر مشق، بنویس :

زنگ تفریح خستگی صبحگاه مدرسه خنده تخته سیاه اشتیاق

بیت زیر را دو بار بنویسید :

از میان کوچ های خستگی

می گیریم در پناه مدرسه

بابر ترکیب، جمله ای بساز و بنویس :

بوی باغ سرود صبحگاهی خورشید نگاه کوچ های خستگی

نقطه چینهارا، کامل کن :

مسجد الحرام اخلاق

صحبت‌های برادر همچنان

تبلیغ و تعلیم حقیقت

مسجد الحرام اخلاق

صحبت‌های برادر همچنان

تبلیغ و تعلیم حقیقت

پررنگ کن :

مسجد الحرام صحبت‌های برادر اخلاق همچنان تبلیغ و تعلیم حقیقت

مانند سرمشق، بنویس :

مسجد الحرام صحبت‌های برادر اخلاق همچنان تبلیغ و تعلیم حقیقت

بیت زیر را دوبار بنویسید :

به نرمی چنین گفت با سنگ سخت :

کز من کرده راهی ده ای نیکبخت

با هر ترکیب ، جمله ای بساز و بنویس :

سخت هر گران سنگ کوشش چشمه محمد تقی بهار " ملک الشعراء "

نقطہ چنیارا، کامل کن :

لغت نامہ مرجع
دایرة المعارف تلفظ
فرہنگ فارسی مشعوف

لغت نامہ مرجع
دایرة المعارف تلفظ
فرہنگ فارسی مشعوف
پر رنگ کن :

لغت نامہ مرجع دایرة المعارف مشعوف فرہنگ فارسی تلفظ

ماند سر مشق بنویس :

لغت نامہ مرجع دایرة المعارف مشعوف فرہنگ فارسی تلفظ

بیت زیر را دوبار بنویسید :

به دانش گرای و بدوشو بلند

چو خواهی که از بد نیابی گزند

با هر کدام جمله ای بساز و بنویس :

ارتباط با عجله به اتفاق عجلانه مطمئن شهدای جنگ تحمیلی شهدا

نرخیم

نقطہ چنیدارا، کامل کن :

کماہی	بی بضاعت
باغچہ بان	تحمل مصائب
اختراع	معلم تلاشگر

کماہی بی بضاعت
باغچہ بان تحمل مصائب
اختراع معلم تلاشگر
پر رنگ کن :

بی بضاعت کماہی تحمل مصائب باغچہ بان معلم تلاشگر اختراع

ماند سر مشق، بنویس :

بی بضاعت کماہی تحمل مصائب باغچہ بان معلم تلاشگر اختراع

بیت زیر را دوبار بنویسید :

گرت پایداری است در کاره

شود سهل پیش تو، دشوار ه !

باهر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

قریبه طبع قفقاز مؤاخذه وساطت مکتب فهمیدن حرفه

اشعار را کامل کن و بنویس :

جزا در امدان

فروزنده ماه و

زنگ و بهیاموی

قاه مدرسه

بیت زیر را دوبار بنویسید :

نخندیدم از سیل زور آزمای

که ای تو، که پیش تو جنم زجای

زدانش در بی نیازی بجوی

و گر چند سختیت - آید به روی

تمرین ششم

نقطہ چنیہارا، کامل کن :

مجموع	اجتماع
وسیع	معطل
سرعت	غفلت

مجموع اجتماع

وسیع معطل

سرعت غفلت

پر رنگ کن :

مانند سرمشق، بنویس :

مجموع اجتماع وسیع معطل غفلت سرعت علت

بیت زیر را دوبار بنویسید :

مزن بی تاقل به گفتار دم

نگوگوی اگر دیر گویی چه غم ؟

با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

ممنوع منع اجتماع فعل علم جامع معلوم جمع عالم فعالیت

تمرین ہفتم

نقطہ چنیہارا، کامل کن :

وطن	تنظیم
توطئہ	محفوظ
مطلوب	سطح

وطن تنظیم
توطئہ محفوظ
مطلوب سطح
پر رنگ کن :

مانند سر مشق بنویس :

وطن تنظیم توطئہ محفوظ مطلوب سطح

از هر کدام، دوبار بنویس :

ای ایران، ای وطن من، رشادت فرزندان، پایداری

اسیرانت را دوست داریم.

باهر کدام، جمله ای بازو بنویس :

آسمان بلند سرزمین شکوه و خروش آسیاد استرالیا

نمژن شتم

نقطه چنهارا، کامل کن :

توقع	پر عاطفه
مشخص	سر لوحه
مرحمت	نہج البلاغہ

توقع   پر عاطفه
مشخص   سر لوحه
مرحمت   نہج البلاغہ
پر رنگ کن :

مانند سرمشق بنویس :

توقع   پر عاطفه   مشخص   سر لوحه   مرحمت   نہج البلاغہ

از هر کدام، دو بار بنویس :

ای مالک ! مهربان باش و ملت را با چشمی پر عاطفه و سینه‌ای
لبریز از محبت بنگر .

با هر کدام، جمله‌ای بساز و بنویس :

کوه اُخْد خشم ملت انسانهای صالح چالپوسان خادم و خاش

تمرین

نقطه چینهارا، کامل کن :

لطف و صنع خدای
رو بهی دغل شغال
بی دست و پای

لطف و صنع خدای
رو بهی دغل شغال
بی دست و پای
پر رنگ کن :

مانند مشق، بنویس :

لطف و صنع خدای رو بهی دغل شغال بی دست و پای

بیت زیر را دوبار بنویسید :

چو صبرش نماند از ضعیفی و مهوش

زدیوار محرابش آمد به گوش

باهر کدام جمله ای بساز و بنویس :

صُنع شوریده رنگ نگون بخت به گنجی نشینم تیمار خوردش

نقطہ چینہارا، کامل کن :

پلنگ افکن و پیلتن
غرور جوانی آغوش
سخن چین ہیزم شکن

پلنگ افکن و پیلتن
غرور جوانی آغوش
سخن چین ہیزم شکن
پر رنگ کن :

ماند سر مشق ، بنویس :

پلنگ افکن و پیلتن غرور جوانی آغوش سخن چین ہیزم شکن

بیت زیر را دوبار بنویسید :

چه خوش گفتم زالی به فرزند خویش

چو دیدش بپنک افکن و پیلتن !

باهر کدام جمله ای باز بنویس :

غرور دل آزرده جفا نخل کُنج عمد کور بخت عقل

جمله را کامل کن و بنویس :

بهتر از هفتاد

است .

ای مالک !

برنامه حکومت است .

کنید

نمایید .

اشعار را کامل کن و چند بار بنویس :

زکوشش

بهر چیز

نامت بُود جاودان

بزرگان نهان

تمرین یازدهم

نقطه چینهارا، کامل کن :

منحرک   چهره آرای
صحنه   شبیه خوانها
فیلمبرداری   خیمه شب بازی

منحرک   چهره آرای

صحنه   شبیه خوانها

فیلمبرداری   خیمه شب بازی

پررنگ کن :

منحرک   چهره آرای   صحنه   شبیه خوانها   فیلمبرداری   خیمه شب بازی

ماند سر مشق، بنویس :

منحرک   چهره آرای   صحنه   شبیه خوانها   فیلمبرداری   خیمه شب بازی

بیت زیر را دوبار بنویسید:

بندیش و آنکه بر آو نفس

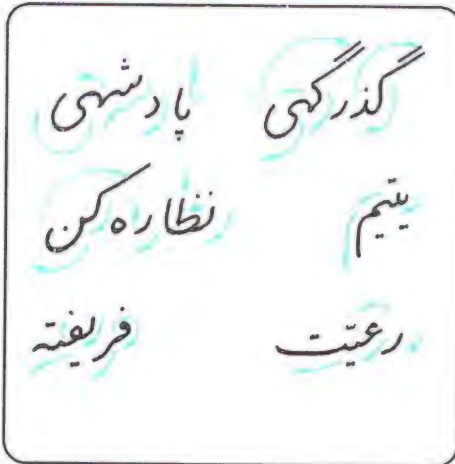
وزان پیش بس کن که گویند بس !

با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس:

تغزیه گردانی طفل زنها فیلمنامه پانتومیم سینما نمایش

نقطه چینار را کامل کن :

گذرگی پادشهی

یتیم نظاره کن

رعیت فریفته

پررنگ کن :

گذرگی پادشهی یتیم نظاره کن رعیت فریفته

ماند سر مشق ، بنویس :

گذرگی پادشهی یتیم نظاره کن رعیت فریفته

ماند سرمشق ، بنویس :

مارا به چوب و رخت شبانی فریفته است

این گرگ سالهاست که باکله آشناست

آن پارسا که ده خرد و ملک رهزن است

آن پادشاکه مال رعیت خورد گداست

برقطره سرشک یتیمان نظاره کن

تا بنگری که روشنی کوهر از کجاست

نقطه چینار را، کامل کن :

اضطراب صداقت
طواف مصمم
فصاحت عفت و کمال

اضطراب صداقت
طواف مصمم
فصاحت عفت و کمال
پر رنگ کن :

اضطراب صداقت طواف مصمم فصاحت عفت و کمال

ماند سر مشق، بنویس :

اضطراب صداقت طواف مصمم فصاحت عفت و کمال

بیت زیر را دوبار بنویسید:

زیبایی مرد، فصاحت زبان اوست .

زیبایی زن، عفت و کمال اوست .

بابر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

پروین اعتصامی متاعی فریاد شوق پیرزنی گوز پشت خون دل

تمرین چارہم

نقطہ چنیہارا، کامل کن :

پلیس مدرسہ مواظب
چراغ قرمز خطرناک
گواہینامہ تخلف

پلیس مدرسہ مواظب
چراغ قرمز خطرناک
گواہینامہ تخلف
پررنگ کن :

پلیس مدرسہ مواظب چراغ قرمز خطرناک گواہینامہ تخلف

مانند سرمشق، بنویس :

پلیس مدرسہ مواظب چراغ قرمز خطرناک گواہینامہ تخلف

جمله را، دوبار بنویس :

بچه هایی که سیزده سال تمام داشته باشند و در امتحان دوچرخه سواری ،
قبول شوند ، می توانند در خیابانها ، بار عایت مقررات دوچرخه سواری کنند .

با هر کدام جمله ای بساز و بنویس :

بی نظمی به هنگام عبور استخوانهای کودکی   وسایل نقلیه خطهای سفید

نقطه چینهارا، کامل کن :

شکوه ایتار	سراغ
شبهه اسبی	ترجج
لبهای خشکیده	سرخ

شکوه ایتار سراغ

شبهه اسبی ترجج

لبهای خشکیده سرخ

پر رنگ کن :

شکوه ایتار، سراغ، شبهه اسبی، ترجج، لبهای خشکیده، سرخ

ماند سر مشق، بنویس :

شکوه ایتار سراغ شبهه اسبی ترجج لبهای خشکیده سرخ

از هر کدام، دوبار بنویس :

شتابان خود را به میان گشته‌ها رساندم، شهیدان با چهره‌های خون‌آلود،
سر بر بالین خاک نهاده بودند.

با هر کدام، جمله‌ای بساز و بنویس :

بی اختیار زخم‌کاری آرامش و سکوت چهره‌اشک‌آلود جمع شهیدان

تقریب شاعر دہم

نقطہ چنیدارا، کامل کن :

عالم	بی عمل
زنبور	بی عمل
غم	غریق عاقل

عالم بی عمل
زنبور بی عمل
غم غریق عاقل
پر رنگ کن :

عالم بی عمل لادری عمل غم غریق عاقل عاقل

مانند سر مشق بنویس :

عالم بی عمل زنبور بی عمل غم غریق عاقل عاقل عاقل

۱۱ از هر کدام، دو بار بنویس :

یکی را گفتند : عالم بی عمل، به چه ماند ؟ گفت : به زنبور بی غسل !

۱۲ با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

باغ شیخ نبینی سختی بینوایی رفیق غریق بخوشید سر چشمه ۱

اشعار را کامل کن و بنویس :

میان دو   افروختن

خود در

سگراز   یاد آمدی

که بیچاره بودی

به وقت خاموشی

با ترکیب چند کلمه جمله سازی کن و بنویس :

اشک دیده کوی و بام ملک و املاک کشف اکتشاف کاشف

نقطہ چنہارا، کامل کن :

غم بینوایان استخوان
زرع و تخیل ملخ
بجد نہایت سعدی

غم بینوایان استخوان
زرع و تخیل ملخ
بجد نہایت سعدی
پر رنگ کن :

غم بینوایان استخوان زرع و تخیل ملخ بجد نہایت سعدی

مانند سرمشق، بنویس :

غم بینوایان استخوان زرع و تخیل ملخ بجد نہایت سعدی

بیت زیر را دو بار بنویسید :

من از بی‌نواپی نیم‌روی زرد

غم بنویایان ، رُخِ زرد کرد

باهر کدام ، جمله‌ای بساز و بنویس :

فقط سالی آه بیوه زنی آب چشم‌تیم لب‌تر نکردند

تمرین مجدد

نقطه چینهارا، کامل کن :

نامہ نویسی	سطر نویسی
حاشیہ سفید	مطالب
موضوع نامہ	پایان نامہ

نامہ نویسی سطر نویسی

حاشیہ سفید مطالب

موضوع نامہ پایان نامہ

پر رنگ کن :

نامہ نویسی سطر نویسی حاشیہ سفید مطالب موضوع نامہ پایان نامہ

ماند سر مشق، بنویس :

نامہ نویسی سطر نویسی حاشیہ سفید مطالب موضوع نامہ پایان نامہ

از هر کدام، دو بار بنویس :

با سپاسگزاری فراوان دوستدار تو با تقدیم احترام به امید دیدار ،
ارادتمند با تقدیم صمیمانه ترین احترامات در انتظار نامه شما کد پستی

با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

دختر مهربانم دوست عزیزم شهردار محترم معلم ارجمندم

نقطه چینار را، کامل کن :

منظر امید مشعل
فتح و ظفر ابرمین
همیشه تارخ آذرخش

منظر امید مشعل
فتح و ظفر ابرمین
همیشه تارخ آذرخش
پررنگ کن :

منظر امید مشعل فتح و ظفر ابرمین همیشه تارخ آذرخش
مانند سرمشق بنویس :

منظر امید مشعل فتح و ظفر ابرمین همیشه تارخ آذرخش

بیت زیر را دوبار بنویسید :

به دست آهن تخته کردن خمیر

به از دست بر سینه پیش امیر

بابر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

قطره قطره دانگی منظر فضیلت سبیل خروشان

تمرین بیستم

نقطه چینهارا، کامل کن :

پاورچین ملتفت
تکلیفهای خود منتشر
بخذر رضایت فرسودگی

پاورچین ملتفت
تکلیفهای خود منتشر
بخذر رضایت فرسودگی
پررنگ کن :

پاورچین تکلیفهای خود منتشر ملتفت بخذر رضایت فرسودگی

مانند سرمشق، بنویس :

پاورچین تکلیفهای خود منتشر ملتفت بخذر رضایت فرسودگی

بیت زیر را دو بار بنویسید :

راستی کن که راستان دستند

در جهان راستان قوی دستند

با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

نقش بسته سخت متأثر زحمت و مزارت مغرور از پیروزی

با ترکیب چند کلمه جمله بساز و بنویس :

مهارت و صلاحیت سرچشی از مقررات عابران پیاده پهنه نبرد

از هر جمله ، بادقت بنویس :

گاهی ناله دلخراش مجروحی یا شبیهه اسبی بی سوار، سکوت رومی شکست .

سازگان بهم تنگ تنگ به تماشای آمدند .

اشعار را کامل کن و بنویس :

بغزید بر من

سؤال خطاست!

که مرد ارچه

نیاساید

در آن حال

پوستی

کز و مانده

تمرین سبب و حکم

نقطه چینار را، کامل کن :

توانگر درویش
صیف شتا
بجوج خردمند

توانگر درویش
صیف شتا
بجوج خردمند
پر رنگ کن :

مانند مرشق، بنویس :

توانگر درویش صیف شتا بجوج خردمند

از جمله ۱، دوبار بنویس :

توانگر درویش را گفت که چرا خدمت سلطان نکنی تا از مشقت برهی ؟
گفت : نان خود خوردن و نشستن به که کمر زین بستن و به خدمت ایستادن

با هر کدام ، جمله ای بساز و بنویس :

کمر زین بستن اندک اندک جوینده یا بنده بیش و بیشتر خفته و بیدار

تمرین سبب دوم

نقطہ چننا را، کامل کن :

سُمِّیۃ زبیر شکجہ
تہیدست تلخی ذلت
احمد صمد استقامت

سُمِّیۃ زبیر شکجہ
تہیدست تلخی ذلت
احمد صمد استقامت
پر رنگ کن :

سُمِّیۃ زبیر شکجہ تہیدست استقامت احمد صمد تلخی ذلت

ماند سر مشق بنویس :

سُمِّیۃ زبیر شکجہ تہیدست استقامت احمد صمد تلخی ذلت

جمله یارا، دوبار بنویس :

مسلمانان فداکار شکنجه یارا تحمل می کردند ، پیر مرد و حضرت پیغمبر به سوی
خانه ابو جهل رفتند .

بابر کدام جمله ای بساز و بنویس :

زورمندان ستمکار بهشت برین جهاد و فداکاری بُت پرستان سیاهدل

تمرین بہت وسوم

نقطہ چنہارا، کامل کن :

حوزہ علمیہ نہضت

گنجینہ و خزینہ مختصر

حرم مطہر مقدرات

حوزہ علمیہ نہضت

گنجینہ و خزینہ مختصر

حرم مطہر مقدرات

پر رنگ کن :

حوزہ علمیہ نہضت گنجینہ و خزینہ مختصر حرم مطہر مقدرات

مانند سر مشق بنویس :

حوزہ علمیہ نہضت گنجینہ و خزینہ مختصر حرم مطہر مقدرات

جمله مارا، دوبار بنویس :

« امید من به شما دبستانهاست. ان شاء الله بعد از این مقدرات
کشور ما به دست شما باشد و شما وارث این کشور باشید. » امام خمینی

با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

زیارت مشهد یادى از آفتاب پیشوا مرارت و فداکاری

تمرین سہم چہارم

نقطہ چنیہارا، کامل کن :

سُستی کُڑی دکاستی

المپیک پہلوان برومند

ہیجان خلل نا پذیر

سُستی کُڑی دکاستی

المپیک پہلوان برومند

ہیجان خلل نا پذیر

پر رنگ کن :

سُستی کُڑی دکاستی المپیک پہلوان برومند ہیجان خلل نا پذیر

ماخذ مرثی، بنویس :

سُستی کُڑی دکاستی المپیک پہلوان برومند ہیجان خلل نا پذیر

از جمله با، دوبار بنویس :

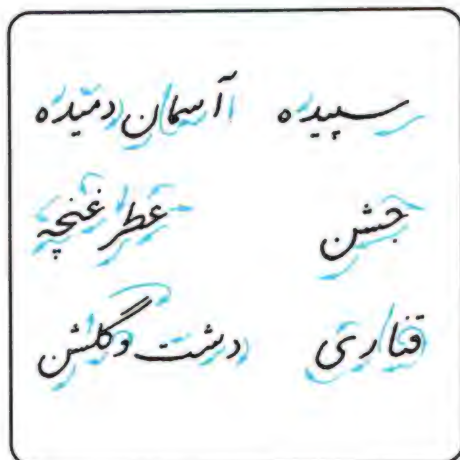
شرکت در مسابقات المپیک می تواند موجب دوستی ملت‌ها بایکدیگر شود
کار و ورزش، عضلات بدن را، تقویت می کند .

با هر کدام، جمله ای بساز و بنویس :

سخن پُراچ فردوسی نقطه ای از جهان قهرمان حرفه ای قهرمان غیر حرفه ای

تمرین بیست و پنجم

نقطه چینار را کامل کن :

سپیده آسمان دمیده

جشن عطر غنچه

قناری دشت و گلشن

پررنگ کن :

سپیده آسمان دمیده جشن عطر غنچه قناری دشت و گلشن

مانند سرمشق بنویس :

سپیده آسمان دمیده جشن عطر غنچه قناری دشت و گلشن

بیت زیر را دوبار بنویسید :

شب رفت و سپیده سرکشیده

خورشید در آسمان دمیده

باهر کدام جمله ای باز بنویس :

جنب و جوش عرق ریزان کوشش و تعاون سوت داور

با ترکیب چند کلمه جمله سازی کن و بنویس :

جلسه مجلس کُتب کتاب تحقیقات جلسات حوادث
تخیل بخیل رنجیده فقیه روزن مکنّت بطوطوفان مشقّت

اشعار را کامل کن و دوبار بنویس :

ای سرخ روی

بنگر چه

خردمند ریش

بر عضو خویش

تمرین ہفتم

نقطہ چننا را، کامل کن :

راسخ رانندہ لوگو موتیو
مجاہدت ضبط صوت
محصولات ہمت

راسخ رانندہ لوگو موتیو
مجاہدت ضبط صوت
محصولات ہمت
پر رنگ کن :

راسخ رانندہ لوگو موتیو مجاہدت ضبط صوت محصولات ہمت

مانند سرمشق بنویس :

راسخ رانندہ لوگو موتیو مجاہدت ضبط صوت محصولات ہمت

از هر جمله ، دو بار بنویس :

روز بیست و یکم اکتبر ۱۸۷۹ میلادی برای ادیسون و همه مردم جهان روز مهمی
است زیرا در آن روز او موفق به اختراع چراغ برق شد .

با هر کدام جمله ای بساز و بنویس :

علم و صنعت یکصد و بیست و دو اختراع . انسان خستگی ناپذیر

تمرین سبب مفہم

نقطہ چنیہارا، کامل کن :

ناخنی   قہر خراشی
ناطق   طاقت فرسا
بہوش   گرہ گشایی

ناخنی   قہر خراشی
ناطق   طاقت فرسا
بہوش   گرہ گشایی
پر رنگ کن :

ناخنی قہر خراشی   ناطق طاقت فرسا   بہوش گرہ گشایی

ماند سر مشق، بنویس :

ناخنی قہر خراشی   ناطق طاقت فرسا   بہوش گرہ گشایی

از هر جمله، دو بار بنویس :

ورزشش، تن را سالم و نیرومند می‌کند و به جان طراوت و شادابی
می‌بخشد. ورزشهای گروهی، خشکی را زودتر از مادور می‌کند.

با ترکیب چند کلمه، جمله‌ای بساز و بنویس :

صنایع صنعت تحقیق محقق طیب طب تاریخ موزه

نقطہ چینہارا، کامل کن :

مُوزِ خان جابر بن حیاں
تجہیزات کتب و رسائل
احکام، خصوصیات

مُوزِ خان جابر بن حیاں
تجہیزات کتب و رسائل
احکام، خصوصیات
پر رنگ کن :

ماند سر مشق، بنویس :

مُوزِ خان جابر بن حیاں تجہیزات کتب و رسائل احکام خصوصیات

از جمله ۱، دو بار نویس :

موضوع کتابهای جابر بن حیان را فلسفه، بحث در احکام، صنایع، تجهیزات
جنگی و بحث در خواص اشیا تشکیل می دهد.

با هر کدام، جمله ای بساز و نویس :

ترکیبات شیمیایی زبان لاتین مراحل پژوهشگری روش تحقیقاتی

نقطہ چینار، کامل کن :

جبرئیل طوفان نوح
میانگین انوار علوم
چل گنج حکمت
پر رنگ کن :

ماند سر مشق، بنویس :

جبرئیل طوفان نوح میانگین انوار علوم چل گنج حکمت

بیت زیر را دوبار بنویسید :

سحرگاہی ہوا شد سرد ز انسان

کہ از سرمایہ خود لرزید دہقان

باترکیب چند کلمہ ، جملہ ای بساز و بنویس :

طائرِ حصاد تیمارِ عشایر احشام بارو بنہ سیاه چادر اُتراق

نقطه چینار، کامل کن :

شهامت ایمان و فتوت

بی رحمی و شقاوت

شکوفه های مهر اقامه

شهامت ایمان و فتوت

بی رحمی و شقاوت

شکوفه های مهر اقامه

پررنگ کن :

شهامت ایمان و فتوت بی رحمی و شقاوت شکوفه های مهر اقامه

ماند سر مشق، بنویس :

شهامت ایمان و فتوت بی رحمی و شقاوت شکوفه های مهر اقامه

جمله‌ها را، دوبار بنویس :

تو را سپاس ای معلم آزاده، پرتو سخنان آتینت به شعل شهادت و
شجاعت را در وجود ما، افروخت .

با هر کدام، جمله‌ای باز بنویس :

دو صد گفته صفای ایمن عظمت کشور مقام والایت مخان دلنشین

انتشارات مدرسه منتشر کرده است:

۱- دفتر تمرین فارسی پنجم دبستان

کبری نیکوخوی منفرد

۲- فرهنگ جغرافیا از الف تا ی

سیاوش شایان

۳- فرهنگ فن آوری از الف تا ی

محمود سالک

۴- رشد ریاضی (۶)

محمدزمان بدیعی

۵- دفتر تمرین ریاضی پنجم دبستان

خسرو داودی

۶- من ویروس هستم - دانستنیهای بهداشتی (۱)

تهمینه میرهاشمیان

۷- من باکتری هستم - دانستنیهای بهداشتی (۲)

تهمینه میرهاشمیان

۸- پدیده ها و شگفتیهای زندگی جانداران

حسین الوندی

۹- فعالیت‌های ریاضی دوره ابتدایی

علیرضا توکلی صابری

۱۰- بازی می کنیم و یاد می گیریم

زهرا جعفری

۱۱- کتاب کار تاریخ پنجم دبستان

جوادیان - خردور

۱۲- شگفتیهای ژنها

حسین الوندی

۱۳- راز شگفت DNA

حسین الوندی